

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Karkkunen, Nelli			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Maahanmuuttohallinnot Suomessa ja Ruotsissa Ministeriöhallintojärjestelmä vs. keskusvirastohallintojärjestelmä			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-05-14	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 127 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen aiheena on maahanmuuttohallinnot Suomessa ja Ruotsissa. Tutkimuksen tarkoituksena on kuvailla Suomen ja Ruotsin maahanmuuttohallintoja hallintojärjestelmäanalyysin näkökulmasta ja selvittää, miten maiden maahanmuuttopolitiikkojen organisointitavat eroavat toisistaan. Tutkimusstrategia on vertaileva ja tutkimusasetelma mahdollisimman samanlaiset tapaukset. Tutkimusmenetelmä on laadullinen.</p> <p>Teoreettisena viitekehyksenä käytetään Mäenpään (1979) teoriaa keskusvirasto- ja ministeriöhallintojärjestelmistä valtionhallinnossa. Teoriassa pääpaino on valtiokoneiston hallintoelinten toimivaltasuhteissa, niiden asiallisissa ja asteellisissa toimivaltasuhteissa. Maahanmuuttohallintojen organisointitapojen selvittämisessä toimivaltasuhteilla on suuri merkitys: Asiallinen toimivalta määrittää hallintoelinten tehtäväjaon, asteellinen toimivalta sen, mitkä hallintoelimet voivat ohjata toisten elinten toimintaa ja puuttua siihen. Asteellinen toimivalta osoittaa myös hallintoelimen organisatorisen aseman suhteessa muihin hallintoelimiin. Tutkimuksessa paneudutaan horisontaalisen ja vertikaalisen koordinoinnin ongelmiin toimivallan käsitteiden avulla. Mäenpään teorian mukaan keskusvirastohallintojärjestelmälle on luonteenomaista asteellisen toimivallan jäykkyys, joka ilmenee erityisesti keskusviraston ja ministeriön välillä. Ministeriöhallintomallille on luonteenomaista siihen liittyvä hallintokoneiston organisatorinen keskitys. Teorian mukaan ministeriöhallintojärjestelmä ja keskusvirastohallintojärjestelmä eroavat toisistaan hallintoelinten toimivaltasuhteiden osalta. Tutkimuksessa oletetaan, että hallintojärjestelmät vaikuttavat maahanmuuttohallintojen organisointitapoihin.</p> <p>Maahanmuuttopolitiikkaa tarkastellaan etupäässä monikulttuurisuutta ja pohditaan siihen liittyviä ideologioita sekä filosofiaa muun muassa liberalismi – realismi -akselilla. Kotouttamispolitiikan osalta huomio kiinnittyy maahanmuuttajien oikeuksiin ja kansalaisuuteen liittyviin kysymyksiin. Mitä politiikalle tarkoittaa se tosiseikka, että yhteiskunta on etnisesti ja kulttuurisesti monimuotoinen? Miten maahanmuuttohallinnot Suomessa ja Ruotsissa ovat pystyneet vastaamaan nykypäivän haasteisiin?</p> <p>Suomi on ministeriöhallintojärjestelmän maa. Maahanmuuttohallinnossa vertikaalinen koordinointi on niin kutsutussa kahden pilarin mallissamme selkeästi organisoitu. Horisontaalinen koordinointi ministeriöiden välillä on sitä vastoin ongelmallisempaa: poikkihallinnollisuus ei toimi joustavasti. Ruotsin keskusvirastohallintojärjestelmässä horisontaalinen koordinointi maahanmuuttoasioissa on paremmin organisoitu kuin Suomessa: maahanmuuttovirasto ja integraatiovirasto, joiden tehtäväalueet ovat selkeät, hoitavat keskitetysti maahanmuuttohallinnon omalla alueellaan. Ongelmia tuottaa vertikaalinen koordinointi, koska ministeriohjauksen puuttuessa poliittinen vastuu maahanmuuttoasioiden koordinoinnista ei ole yhdellä, selkeällä taholla. Tutkimustulokset osoittavat, että hallintojärjestelmän ja maahanmuuttopolitiikan organisointitavan välillä vallitsee kausaalisuhde.</p> <p>Tärkeimpiä tutkimuksessa käytettyjä lähteitä ovat Mäenpään (1979) teos Keskusviraston asema valtionhallinnossa, Valtion keskushallintokomitean I (1975) ja II (1978) osamietintö, Lepolan (2000) teos Ulkomaalaisesta suomenmaalaiseksi, Geddesin (ed.) (2003) teos The Politics of Migration and Immigration in Europe, Rexin & Singhin (ed.,) (2004) kokoomateos Governance in Multicultural Societies ja Lavenexin (2001) teos The Europeanisation of Refugee Policies: Between human rights and internal security.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords maahanmuutto hallinto hallintopolitiikka maahanmuuttohallinto hallintojärjestelmät maahanmuuttopolitiikka pakolaispolitiikka siirtolaispolitiikka ulkomaalaispolitiikka ministeriöhallintojärjestelmä keskusvirastohallintojärjestelmä toimivalta koordinointi Suomi Ruotsi			

Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited

Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information